

LOKALE LOBBY

Stappenplan voor belangenbehartiging rond geestelijke
gezondheid en verslavingszorg bij gemeenten

De gemeenteraadsverkiezingen komen

eraan. Bereid u goed voor op het lokaal

behartigen van uw belangen.

In deze Twee stappenplannen vindt u een

aantal handige tips en adviezen om uw

lokale belangenbehartiging op te zetten.

Maak een lobbyplan

Een hulpmiddel voor de start van lokale lobby is het maken om een lobbyplan of public affairs plan op te stellen. Een lobbyplan omvat de volgende onderwerpen:

- *Een analyse van het huidige beleid*
Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van het voorgaande collegeprogramma en van de jaarverslagen van gemeenten.
- *Een analyse van het speelveld (de stakeholders)*
Wie hebben invloed op de uitvoering van het bestaande en nieuwe beleid? Spelen er onderwerpen waarbij u kunt aanhaken?
- *Formulering van de lobbyboodschap(pen)*
Een helder, concreet geformuleerd doel helpt u gaandeweg uw lobby, ook om te bepalen of u nog op koers zit.
- *Plan van aanpak*
Wie doet wat? Hoe organiseert u binnen uw organisatie belangenbehartiging? Wie betreft u daarbij? En hoe zorgt u er vervolgens voor dat elke relevante medewerker, of het nu een beleidsadviseur, persvoorlichter, zorgprofessional of jurist is, uw lobbydoel kent en kan verwoorden?

• Lobbystrategie

Wat wilt u doen? Wanneer wilt u dat doen? Bij wie wilt u iets doen? Bepaal wie rechtstreeks benaderd moet worden of welke boodschap u via media of andere externe kanalen wilt delen. Houdt bij de lobbystrategie vooral ook rekening met een tijdsplan: wat nu, wat straks, wat later?

Er zijn veel voorbeelden en instructies in literatuur te vinden voor het maken van een lobbyplan of public affairs plan. De uitgebreide handreiking 'Lokale lobby' van GGZ Nederland biedt een kort overzicht van tips en literatuur. Ook wordt dieper in gegaan op mogelijkheden voor lokale belangenbehartiging en achtergronden van de gemeentelijke politiek.

..... GGZNEDERLAND

STAPPENPLAN ROND GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

PERIODE	WAT	WAT KUNT U DOEN?
Voorjaar 2017	Politieke partijen stellen verkiezingsprogramma's samen	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaald het doel. • Ontwikkel uw kernboodschap. • Zoek contact met opstellers verkiezingsprogramma's of bezoek insprekavonden.
Najaar 2017	Politieke partijen stellen verkiezingsprogramma's vast	<ul style="list-style-type: none"> • Bezoek insprekavonden of bezoek partijbijeenkomsten.
Najaar 2017 – 21 maart 2018	Campagnetijd	<ul style="list-style-type: none"> • Deel uw visie op de verkiezingsprogramma's, informeer patiënten, cliënten, medewerkers etc. hierover. • Bezoek verkiezingsdebatten. • Organiseer een verkiezingsdebat, zelfstandig of samen met andere organisaties, licht media hierover in. • Organiseer werkbezoeken, licht media hierover in.
22 maart – 1 april	Installatie nieuwe raadsleden	<ul style="list-style-type: none"> • Feliciteer nieuwe raadsleden en stel uw organisatie voor.
22 maart – voorjaar 2018	Coalitievorming en schrijven collegeprogramma	<ul style="list-style-type: none"> • Bezoek insprekavonden (indien die er zijn) • Stuur de onderhandelende partijen een brief of mail met puntige suggesties voor beleid. • Mogelijkheid tot insturen van open brief in media, om aandacht te vragen voor uw ideeën.
Voorjaar 2018	Benoeming nieuwe wethouders	<ul style="list-style-type: none"> • Feliciteer nieuwe of herbenoemde wethouders en nodig hen uit voor een kennismaking en werkbezoek.

STAPPENPLAN DUURZAME BELANGENBEHARTIGING

PERIODE	WAT	WAT KUNT U DOEN?
Gemeentelijke financiën		
Voorjaar 2018	Ambtenaren werken doelen collegeprogramma uit tot beleidsvoorstellen	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal uw doel. • Ontwikkel uw kernboodschap. • Voer gesprekken met ambtenaren. • Organiseer werkbezoeken zodat er kennis kan worden opgedaan. • Zoek medestanders en trek eventueel samen op.
Voorjaar (jaarlijks)	Ambtenaren werken aan de voorbereiding van de voorjaarsnota	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal uw doel. • Ontwikkel uw kernboodschap. • Voer gesprekken met ambtenaren of later in het voorjaar ook met wethouders of raadsleden. • Organiseer werkbezoeken.
Juni	Bespreking voorjaarsnota door gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> • Zoek voorafgaand aan de bespreking contact met raadsleden. • Organiseer tijdig werkbezoeken zodat plannen aan de praktijk getoetst kunnen worden. • Bezoek inspreekmogelijkheden. • Bepaal of u de media wilt opzoeken (in de vorm van een ingezonden stuk, suggestie voor reportage of interview).
Juni – september	Ambtelijke voorbereiding gemeentelijke begroting	<ul style="list-style-type: none"> • Voer gesprekken met ambtenaren. • Organiseer werkbezoeken zodat plannen aan de praktijk getoetst kunnen worden. • Onderzoek samenwerking met medestanders. • Bepaal of u media-aandacht wilt.
September – november	Vorbereiding begrotingsbehandeling	<ul style="list-style-type: none"> • Voer gesprekken met raadsleden en wethouders. • Organiseer werkbezoeken • Bepaal of u media-aandacht wilt.

PERIODE	WAT	WAT KUNT U DOEN?
Beleidsplannen		
Gedurende het hele jaar door, wel in relatie tot de begroting.	Ambtenaren werken aan een beleidsplan. Het eerste concept van het beleidsplan wordt besproken met de verantwoordelijk wethouder. Meestal vindt na dit gesprek een aanpassing plaats aan de wensen van de wethouder.	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal u doel. • Formuleer uw kernboodschap. • Maak een stakeholdersanalyse en onderzoek samenwerking. • Maak kennis met relevante personen op het onderwerp: de wethouder, belangrijke ambtenaren en raadsleden. • Maak knelpunten (en oplossingen) zichtbaar tijdens een werkbezoek.
	Na afronding van het concept beleidsplan kan de gemeente een inspraakronde organiseren om enerzijds bij belanghebbenden de mening over het plan te peilen en anderzijds draagvlak voor het plan te creëren. (Sommige gemeenten keren het om en peilen eerst draagvlak en ideeën voordat er beleid geschreven wordt).	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal in welke mate u wilt samenwerken met medestanders. • Spreek in tijdens insprekavonden, mogelijk namens andere partijen.
	Na de inspraak brengt de verantwoordelijk wethouder zijn beleidsplan in bij het college van B en W, die beoordeelt of het plan doorgestuurd kan worden naar de gemeenteraad.	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal of verdere beïnvloeding gewenst is. • Probeer in gesprek te komen met andere wethouders (ook met een andere partijkleur). • Bepaal of u media-aandacht wilt zoeken. • Bespreek uw standpunten met relevante raadsleden.
	B en W stuurt het plan door naar de gemeenteraad. Het conceptbeleidsplan / begroting wordt vrijwel altijd eerst in een raadscommissie of tijdens een Politieke Markt behandeld.	<ul style="list-style-type: none"> • Spreek met raadsleden van verschillende politieke partijen. • Organiseer een werkbezoek. • Spreek in tijdens bijeenkomsten als die mogelijkheid er is.
	Behandeling en daarna vaststelling van het conceptbeleidsplan in de gemeenteraad.	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal of u uw lobby wilt ondersteunen met media-aandacht.
	Na vaststelling door de gemeenteraad voert het college van B en W het beleidsplan uit. Over de verschillende onderdelen van het plan worden zelfstandig uitvoeringsbesluiten genomen door het college.	<ul style="list-style-type: none"> • Tegen uitvoeringsbesluiten kan vaak bezwaar worden gemaakt bij de verantwoordelijk ambtenaar of beroepscommissie. • Spreek betrokken ambtenaren. • Houd contact met de verantwoordelijk wethouder. • Spreek met relevante raadsleden.